

Tokyo, 10 december 2010

Sinds ons verblijf in Itabashi-ku hebben we ze al meerdere malen vol bewondering aanschouwd; de bejaarde dames en enkele heer die op het evacuatie terrein spelen. Brengen de tieners hun tijd door achter de spelcomputer of in een amusementshal, de oudjes in Itabashi-ku trekken er massaal op uit om de lege vlaktes (die bedoeld zijn als evacuatie gebied ten tijde van een aardbeving) tijdelijk te voorzien van geïmproviseerde banken en belijning. De banken worden gemaakt door twee lege olieblikken te verbinden met een plank, de lijnen worden gemaakt door een reep textiel vast te slaan in het zand. Tussen deze lijnen wordt 's morgens vier keer per week gateball (geto boru) gespeeld en daarna soms ook nog ring geworpen (wanage). Een 83-jarige dame verteld ons dat hun club Shimura (naam van de wijk) Rojin (elderly) Kai (gathering) heet en al 57 jaar bestaat. De club heeft een langere geschiedenis dan gateball, dat 35 jaar geleden is uitgevonden in Japan. Toen ze jong was speelde ze vooral Syogi (Japanese chess), Go and Karaoke. Maar volgens haar is gateball als je ouder wordt een goede sport omdat je moet samenwerken met anderen en in het dagelijks leven moeten ouderen toch vaak egoïstisch zijn. De club heeft een kleine 100 leden en bestaat vooral uit mensen van hetzelfde blok (ward). Veel oudere mensen uit de ward kennen elkaar via de club. In Itabashi-ku zijn veel clubs actief omdat elke ward wel één of twee clubs heeft. De clubs spelen competities tegen elkaar. Iedere club gebruikt een specifiek terrein of park in de wijk. In het geval van Shimura Rojin Kai staat de wijkbeheerder het toe dat ze het evacuatie terrein voor deze doeleinden gebruiken. Want naast de spellen zorgen ze er immers voor dat het plein schoon wordt gemaakt en dat kleine families worden betrokken bij activiteiten in de wijk. Tijdens een festival in september wordt het terrein ook gebruikt als rustplek voor ongeveer 500 mensen. Langs de rand van het terrein staat een archiefkast in de bosjes waar de uitrusting voor de diverse spellen in wordt opgeborgen; de poortjes, ringen, speelbord, etc. De verroeste olieblikken worden ook in de bosjes gestapeld zodat ze niet zijn te zien vanaf de openbare weg. Deze uitrusting is eigendom van de club en de leden betalen een kleine contributie om de uitrusting te onderhouden (1200 Yen per jaar en voor speciale activiteiten 300 a 500 yen per keer). Het zijn toch vooral de vrouwelijke leden die het meest actief zijn in de club, de mannen laten vaak verstek gaan en sterven ook eerder volgens de dame. Yuriko denkt dat Japanse mannen ook minder open staan om nieuwe mensen te ontmoeten wanneer ze ouder worden. Dit is volgens haar de reden dat de vrouwen actiever zijn in de club.